

Optagelse på Akademiet for Talentfulde Unge

- en guide for talentkoordinatorer, studievejledere og faglærere

På de følgende sider har vi beskrevet de enkelte skridt i optagelsesprocessen til ATU | Syd og givet selve identifikationen af potentielle deltagere et par ord ekstra med på vejen.

Diplomforløbet på ATU | Syd

I de fleste gymnasieklasser sidder der mindst et par elever, som tørster efter mere lærdom, flere kundskaber og større udfordringer. Unge mennesker, som vil et spadestik dybere og et luftlag højere. I talentrapporten fra undervisningsministeriet (2011) formodes det, at 10-15 procent af en årgang har en sådan læringslyst og et sådant potentiale, der gør, at de under de rette rammer vil kunne blive de allerbedste inden for deres felt.

De rette rammer handler både om udfordringer på rette niveau og et fagligt fællesskab, der på samme tid skærper opmærksomheden og understøtter engagementet. Akademiet for Talentfulde Unge | Syd tilbyder sådanne rammer til de dygtigste gymnasieelever i Syddanmark.

Det faglige fokus på ATU | Syd retter sig mod den akademiske analyse og videnskabelse, men afgrænser sig ikke til de akademiske videnskabelige uddannelser. Undervisningen tilrettelægges i samarbejde med bl.a. Syddansk Universitet og en lang række videnbaserede virksomheder. Der er tale om et bredt fagligt fokus, hvor deltagerne gennem deres to-årige forløb får indsigt i de klassiske akademiske discipliner og i forskelle på de akademiske forskningstraditioner. Det er det, vi kalder akademisk dannelse.

Formålet er både at give eleverne en afprøvning af, hvor de bedst vil kunne skabe sig en fremtid, og give dem indsigt i de forskellige traditioners indbyrdes forhold. Den del kunne man også kalde en studieforberedende almindannelse. Det faglige felt er således på samme gang fokuseret i sin vidensform og bredt i sit vidensområde.

Undervisningen på ATU | Syd ligger ikke i direkte forlængelse af faginddelingen på gymnasieskolerne. Dertil er tiden med de unge for kort og baggrunden for uhomogen, hvis der skal være den nødvendige intensitet og progression. Forløbet er baseret på autentisk videregående undervisning tilrettelagt med henblik på målgruppen. Der er tale om en art mesterlære, hvor de prøver kræfter med de udfordringer, som de vil møde senere, på en sådan måde, at det giver perspektiv og dybde til deres nuværende skoleaktiviteter. I den forstand er der tale om ikke blot et beriget curriculum, men et særskilt curriculum. Det hindrer dog ikke, at erfaringerne fra undervisningen kan hjembringes til fordel for både eleverne og deres skolekammerater. Tværtimod giver det et bedre grundlag, fordi det er uafhængigt af den faglige tilrettelæggelse på de enkelte gymnasier.

En væsentlig faktor ved forløbet er, at de unge er sammen på tværs af gymnasieformer og geografi.

Forløbets indhold

Forløbet er fordelt over fire semestre med følgende tematiske overskrifter:

Talent og academia

- hvor vi introduceres til forskningstraditionernes forskellige epistemologiske og metodiske tilgange til videnskabelse og giver eleverne indsigt i, hvordan man arbejder målrettet med sit talent.

Akademiske videnskabelse

- hvor vi går i dybden med en vifte af konkrete casestudier og ser den akademiske analyse udfolde sig, samt undersøger grundpillen i al videnskabelse; etik.

Akademisk formidling & samarbejde

- hvor vi går på tværs af forskningstraditionerne og sætter fokus på samarbejdsrelationer og formidling i akademiske sammenhænge.

Akademisk studieliv & karriere

- hvor vi såvel har en studielivsdel med tilknyttet mentorprojekt, en karrieredel i form af virksomhedsbesøg, og et fokus på akademiske arbejdsprocesser fra problemidentifikation, akademisk kreativitet til opgaveskrivning som proces, der endeligt afrundes med en tværfaglig afslutningskonference.

Identifikation af et talent og udvælgelse af deltagere til forløbet hos ATU | Syd

Undervisningsministeriet definerer talent med følgende tre parametre. Et talent:

- har særlige forudsætninger inden for et eller flere områder
- har lysten og viljen til at yde en særlig indsats
- har mulighed for at blive en af de bedste, hvis potentialet stimuleres.

En undersøgelse gennemført af vores kolleger hos ATU | Midt viser, at ATU-elever selv forstår 'talent' ud fra begreber om tværfaglig nysgerrighed, ambitioner og gode resultater.

Det er en god begyndelse. Der findes ikke i sig selv direkte tegn på talent, men der er indikationer på et potentiale. Der findes to traditioner inden for talentudviklingslitteraturen, hvor den ene definerer talent ex ante og den anden først gør det post festum. Vi knytter an til begge, ikke mindst fordi fokus jf talentrapporten er skiftet fra identifikation af begavede elever til talentudviklende pædagogiske aktiviteter.

Det dobbelte blik har flere årsager. En undersøgelse af Årgang 2012 viser, at eleverne er meget delte omkring begrebet talent. Der er både overvejelser om at (turde eller ville) skille sig ud fra mængden og samtidig en usikkerhed på, om man nu også kan leve op til de forventninger, som mærkatet talent medfølger. I forskningen er der ligeledes delte meninger om effekten af et mærkat som talent. Hos nogle er det en god anerkendelse, som styrker motivationen, hos andre kan det fungere som en sovepude.

Vores anbefaling er, at de, der foretager indstillinger på jeres gymnasium, spørger til interessen for undervisningsindholdet, vurderer viljen til at gennemføre forløbet med aktiv deltagelse og selekterer på hidtidige præstationer eller begrundede forventninger om kommende.

Vi har på landsplan opstillet følgende kriterier for optagelse på ATU:

- Akademisk talent udmøntet som bred faglig dygtighed
- Generel motivation og nysgerrighed
- Evne til at arbejde kreativt og kritisk og skabe selvstændige holdninger
- Åbenhed og behov for udfordringer inden for flere fagområder

Samtidig skal ATU-kandidaten være:

- Villig til at deltage i ATUs aktiviteter uden for, og enkelte gange, i skoletiden
- Indstillet på mindre udgifter ved deltagelse i sommer camp (al undervisning er gratis)
- Klar over, at man som deltager optager pladsen for en anden, og at det forpligter

Kendetegn på et potentielt talent

Ved siden af eleverne interesse for indholdet af forløbet på ATU kan man med fordel også iagttage en række kendetegn, som indikerer et potentiale for at få meget ud af forløbet på ATU | Syd.

Vores egne deltagere beskriver deres fællesnævner som:

- Bred viden og tværfaglig viden
- Nysgerrighed
- Glæden ved ny viden og fordybelse
- At kunne se problemstillinger fra forskellige vinkler og afprøve forskellige løsningsforslag
- Glæden ved et fagligt fællesskab

På ATU har vi noteret, at de ofte:

- Husker godt, lærer hurtigt og har stort vokabular
- Har stor kapacitet og højt aktivitetsniveau
- Tænker og ræsonnerer abstrakt

Talenter er lige så forskellige som alle andre unge, og nogle gange viser deres forskellighed sig også særligt, fordi de har haft svært ved at finde sig til rette i en skole, som ikke har udfordret dem tilstrækkeligt. Nogle af dem vil derfor også vise tegn på rastløshed og indadvendthed, ligesom de kan have motivationsudfordringer og være forstyrrende i undervisningen. Disse kendetegn er naturligvis ikke identiske med et talent, men heller ikke det modsatte. Det er det sidste, der er vigtigt.

Optagelsesforløb

Det er ingen skam at have interesse for forløbet, selvom man i sidste ende ikke bliver optaget. Den potentielle gruppe udgør 10-15 %, mens kun 2-3 pct. går på ATU. For at kunne optage de rette fra det bedst mulige grundlag, er det derfor vigtigt, at

potentielle deltagere bliver orienteret om muligheden tidligt i deres gymnasieuddannelse.

Vi anbefaler derfor, at I udover en generel information til alle elever om tilbuddet, finder konkrete anledninger i introduktionsforløbet til at bringe ATU på banen som en mulighed for dem, der søger ekstra udfordringer og overvejer en lang eller mellemlang videregående uddannelse. Det kan også være, de har gode meritter fra grundskolen. Her kan ATU spille en afgørende rolle i forsøget på at holde dampen oppe hos denne gruppe, også selvom deres studieplaner er uklare.

Samtalerne kan med fordel tage afsæt i indholdet på ATU sammen med nysgerrigheden og ambitionerne, og i mindre grad, om eleven selv iagttager sig som et talent.

Efter grundforløbet og evalueringssamtalen kan det være en idé at samle alle interesserede elever og give en samlet præsentation af ATU og informere om optagelsesprocessen. Vi bidrager gerne med powerpoints og andet materiale til det formål og anbefaler, at I også har nuværende ATU-elever til at medvirke ved informationsmødet. De er ofte dem, der bedst kan formidle indholdet.

Herefter er de potentielle elever klædt på til at kunne skrive en motiveret ansøgning. Som noget nyt vil vi i år bede dem vedlægge et stykke eget arbejde med overskriften: 'Mit syn på videnskab'.

Hensigten med essayet er både at sætte dem i gang med nogle af de overvejelser, som de vil møde på ATU | Syd, og at give jer bedre muligheder for at forstå deres ræsonnementsform og vurdere dem ift. optagelse på ATU.

Der er ansøgningsfrist 1. februar kl. 12.00. Her skal alle ansøgere være indstillet fra gymnasierne via vores online tilmeldingssystem. Forinden da skal der således have været en proces, hvor I på gymnasierne hjælper de potentielle deltagere med deres ansøgninger, vurderer dem og udvælger de endelige ATU-elever.